

Verslag van het overleg met CDA, gehouden op 28 maart 2022 (20:30 uur).

Opening

Gemeentebelangen (GB) verwelkomt de aanwezigen en legt uit dat in de bilaterale overleggen met alle partijen dezelfde onderwerpen aan de orde komen:

1. Reactie op het overdrachtsdocument (ambtelijk stuk)
2. Thema's voor een akkoord (los van type akkoord)
3. Concrete punten om afspraken over te maken
4. Wethouders (namen komen niet in het verslag).

Er is ook ruimte voor andere punten.

1. Overdrachtsdocument

Het CDA typeert het overdrachtsdocument als een weergave van het gevoerde beleid met doorkijkjes, die het CDA kan onderschrijven. Het CDA mist of zou graag nader uitgewerkt zien:

- Zorg: het document lijkt op dit punt nu vooral vanuit de (financiële) beheersbaarheid te zijn geschreven. Het CDA had daar graag een meer inhoudelijke omschrijving bij gezien voor de jeugd- en ouderenzorg.
- Agrarische sector: die komt niet voor in het document.
- Natuurontwikkeling: het document gaat wel over windmolens en zonnepanelen, maar nauwelijks over grootschalige natuurontwikkeling.
- Cultuur: hier staat niet veel over in het document en dan nog enkel in combinatie met sport. Het CDA wil cultuur actief stimuleren; cultuur voor en door de Oosterhouters.

GB geeft n.a.v. het eerste punt -zorg- aan dat wel wordt ingegaan op de sociale basis en kansenongelijkheid. Het CDA bevestigt dat, maar mist tekst over de problematiek en aanpak binnen de zorg (één gezin, één plan, vast aanspreekpunt). Daar staat te weinig over in, terwijl bekend is dat zich schrijnende situaties kunnen voordoen. T.a.v. ouderenzorg vindt het CDA het "hof van Oosterhout" een geweldig initiatief dat van harte wordt ondersteund. Ook woonvormen voor een combinatie van jongeren en ouderen spreken aan; waar hebben beide groepen voordeel bij? Bij hoogbouw met betaalbare appartementen kan dat binnen één gebouw, met aandacht voor voorzieningen zoals eetmogelijkheden en mantelzorg. Ook de "buurtkamer" is een mooi initiatief. Sociale cohesie is heel belangrijk. Waarom trekken mensen weg? Heeft dat te maken met de woningen?

GB vraagt hoe groot sommige problemen zijn en waarom het CDA een correlatie veronderstelt tussen sociale cohesie en doorstroming. Bij De Braak speelde het probleem van het ontbreken van een huiskamer, maar dat is nu opgelost. GB meent dat eerst een analyse per wijk moet worden gemaakt; beelden moeten op cijfers gebaseerd worden. De raad heeft de visie op vrij toegankelijke dagbesteding vastgesteld. GB wil die dagbesteding op meer plekken realiseren. GB hoort daarvoor steun bij het CDA. Het document gaat ook in op de vrij toegankelijke jeugdzorg. Hoe kijkt het CDA aan tegen het versterken van de toegang en het vormgeven van het sociaal domein om die problematiek aan te pakken? Het CDA vindt het belangrijk dat de jeugdartsen samen met andere deskundigen een multidisciplinair team vormen, dat met een goed plan komt en zorgt voor één aanspreekpunt. Onderzocht zou moeten worden wat de beste ingang is. Bij de aanpak van kansenongelijkheid gaat het niet enkel om geld of woning; vaak speelt multiproblematiek en ook dan is van belang dat er één aanspreekpunt is. Ook taal en de aanpak van laaggeletterdheid zijn belangrijk voor maatschappelijke deelname; stichting leergeld is beschikbaar voor de inwoners die die stap zetten. Ook zijn voldoende sociale huurwoningen nodig. CDA is voor een bouwladder en voor het eerst vergroten van de woningvoorraad. Nu worden eerst flatwoningen uit de jaren '70 gesloopt en enkele jaren later volgt nieuwbouw, waardoor de druk tijdelijk extra toeneemt. Kan dat niet anders? Een aandeel van 30% sociale woningen is voldoende, met aandacht voor spreiding; de balans in straten en wijken moet goed blijven en 30% is al een zware opgave in combinatie met kansengelijkheid en duurzaamheid.

T.a.v. de agrarische sector wijst het CDA op een recente visie van de ZLTO. De toekomst van de agrarische ondernemers heeft invloed op het buitengebied en dus impact voor heel Oosterhout. De agrarische sector is divers, zodat niet kan worden gegeneraliseerd (veeteelt, glastuin- en akkerbouw, verschillende schaal en diversiteit in toekomstperspectief). Enkele vraagstukken zijn de mogelijkheden voor een neventak (bij voorkeur binnen de keten, dus geen campings), woningsplitsing en beleid voor vrijkomende agrarische bebouwing. Zo is het bijvoorbeeld bijzonder dat een dierenarts zich niet mag vestigen in het buitengebied maar kinderopvang wel. Een duidelijk beleid voor de agrarische sector is ook goed voor de plannen van Oosteind. De sector doet al veel aan natuurbeheer. De gemeente zou dat kunnen ondersteunen, niet door meer regels maar juist door naast de ondernemers te gaan staan. Het CDA ziet het belang van innovatie in de landbouw; kijk waar ondernemers zelf mee bezig zijn. Het CDA is voor een open buitengebied (dus niet alles invullen met kassen); het buitengebied zorgt voor beleving voor inwoners en recreanten.

De aandacht voor natuurontwikkeling ligt in het verlengde van het voorgaande: als ondernemers daarop willen inzetten, zorg dan als gemeente dat dat kan (bijv. akkerrandenbeleid). Ook het herstellen van houtwallen, weggetjes en waterlopen is van belang; daarin ligt een mooie combinatie tussen natuur en cultuurhistorie en recreatie.

T.a.v. het bouwen in de Willemspolder is voor het CDA van belang over welk stuk van het gebied waarop WVG is gevestigd het zal gaan. Het heeft niet de voorkeur van het CDA dat de hele woningbouw in de Willemspolder landt. Een deel tegen Oosteind aan zou kunnen, maar de polder moet verder bestemd blijven voor veeteelt en ook voor akkerbouw ingezet kunnen gaan worden. Het gebied in het zuiden en bij Ter Horst lijkt logischer, ook qua ontsluiting.

Het CDA wil sport en cultuur niet als combinatie benaderen. Cultuur verdient apart aandacht, waaronder het behoud van cultureel erfgoed en het historische karakter van de binnenstad. Het gemeentelijk subsidie gaat vaak naar dezelfde grote evenementen, waardoor je steeds hetzelfde versterkt. Ook andere, kleinschalige cultuur verdient gemeentelijke steun, evenals kunst in de openbare ruimte. Het vrijwilligerswerk zou moeten worden gestimuleerd (wegnemen drempels, prijs voor jonge vrijwilliger van het jaar; wellicht iets voor JONG?). Ook de culturele plaats bij Galvanitas moet gaan bloeien. Sport en cultuur hebben het verenigingsleven gemeen. Beide dragen bij aan sociale cohesie en verbinding in de wijken. Maar de uitingen zijn anders, waardoor het geld niet uit het zelfde potje zou moeten komen. Cultuur kan het toerisme versterken, als daar een duidelijk lijn in komt en we dat goed uitdragen (o.a. de Slotbosse toren).

2. Thema's voor een akkoord

Het thema wonen, inclusief bouwen over de A27, is al aan bod gekomen. Het CDA wil de 3.000 woningen deels in en deels buiten de bebouwde kom realiseren, met hoogbouw bij het kanaal. Daarnaast is er ruimte voor autonome ontwikkelingen in de dorpen, waaronder in Den Hout op het terrein van de voetbalvereniging en de visie van het dorp Oosteind. Naar de samenstelling van de nieuwe woonwijk over de A27 moet goed worden gekeken, zodat die voor de lange termijn duurzaam is (sociale samenhang, groen, etc). Het CDA wil jonge gezinnen binden; zij zijn de volgende generatie voor bijvoorbeeld het verenigingsleven en de arbeidsmarkt. De arbeidsmigranten vormen een apart vraagstuk.

Het CDA herkent dat Oosterhout een regiofunctie heeft, zodat het prima is als mensen van elders naar Oosterhout komen. Wel is het goed om te kijken welke mogelijkheden de huisvestingswet gaat bieden om mensen met een binding met Oosterhout deels voorrang te geven. Het CDA brengt in dat de nieuwe wijk over de A27 kan worden benaderd als een wijk van Oosterhout of een wijk van Oosteind en dat dat een verschillende manier van kijken vraagt. In dat eerste geval (wijk van Oosterhout) verdient de verbinding van die nieuwe wijk met Oosterhout aandacht; de A27 overkluisen of ondertunnelen zou heel mooi zijn, maar is erg duur. GB vraagt of de 'kluifrotonde' in combinatie met de Bovensteweg en de Hoogstraat (langzaam verkeer) daar niet al voldoende in voorziet. Volgens het CDA ligt dat er o.a. aan waar de nieuwe wijk/woningen gerealiseerd gaan worden. GB haalt aan dat de Contreie invloed heeft gehad op Den Hout (basisschool). GB vraagt in hoeverre de stap over de A27

een andere is dan de woningen over het kanaal. Het CDA verwacht dat dat anders wordt beleefd; ook daarvoor geldt dat gesproken wordt over 'over het kanaal'. Het CDA zet voor Dorst in op een extra ontsluitingsweg voor Dorst-Zuid en op herstel van het centrum. Het CDA begreep dat overkluizen een optie zou zijn. Er komt een moment dat we er iets mee moeten.

Het CDA ziet mobiliteit en onderwijshuisvesting als grote financiële thema's. Het CDA wil per wijk een mobiliteitsplan. Op vraag van GB geeft het CDA aan dat dat ook geldt voor de mobiliteitstransitie. Het CDA verwacht niet dat het autobezit zal dalen: de dorpen en verschillende wijken liggen ver van het centrum en je kunt van jonge gezinnen niet verwachten dat zij een deelauto gebruiken. Het openbaar vervoer is meer iets voor bij de hoogbouw, bijv. bij het kanaal (mag meer dan 10 verdiepingen hoog zijn; daar hebben weinig mensen last van. Inbreiding in het centrum leidt tot meer druk op parkeren en groen). Ook de buurtbus is een goede voorziening. Het is positief als andere zaken aan het openbaar vervoer kunnen worden gekoppeld, maar het CDA verwacht niet dat daardoor veel mensen de auto zullen laten staan.

Bij de snelfietspaden zou het mooi zijn als die met zonnepanelen overdekt kunnen worden, zodat de fiets een droog, veilig en snel alternatief wordt voor woon-werkverkeer. Maar dat is geen breekpunt.

Voor wat betreft onderwijshuisvesting haalt het CDA de basisschool in Dorst aan en de keuze voor flexunits. Gezien de groei van Dorst moet daar iets mee. Aandacht is nodig voor o.a. veiligheid, klimaat, bereikbaarheid en multifunctioneel gebruik, maar ook moet breder gekeken worden naar de omgeving (spelen, groen, buurt erbij betrekken, hekken weg waar het kan).

Voor het CDA is het geen breekpunt vanwege bestaand beleid, maar het CDA is niet blij met 30 ha. zonnepanelen op landbouwgrond. Ook van dubbelgebruik van zonnepanelen op landbouwgrond is het CDA voorlopig geen voorstander. Het CDA staat niet afwijzend tegenover de windmolens. Als die er niet komen, dan moet naar andere alternatieven worden gezocht om aan de RES te voldoen (bijv. aquathermie). Het CDA hecht aan de zonneladder en wil selectief zijn in het opofferen van landbouwgrond. De situatie in Oekraïne onderstreept het belang van landbouwgrond. Het CDA wil voor volgende generaties keuzevrijheid houden voor het gebruik van gronden.

GB vindt dat gemeenten door het rijk zijn opgescheept met een opgave. Het CDA vindt dat iedereen een bijdrage moet leveren aan het energievraagstuk omdat de klimaatverandering zich nu eenmaal aandient. Naast de verschillende overheden geldt dat ook voor particulieren en bedrijven. Het lastige is dat we in een fuik gestuurd worden van wind en zon, terwijl die suboptimaal zijn. Het CDA vindt dat ook in nieuwe wijken de infrastructuur voor gas nodig is, omdat op termijn wellicht een nieuw gas een goed alternatief zal zijn; het dan alsnog moeten aanleggen van leidingen is veel duurder. Op kleine schaal kan wel van het gas af worden gegaan (bijv. een appartement met stadsverwarming).

3. Concrete onderwerpen

Het CDA wil geen westelijke rondweg en geen fietsbrug. Als de twee geplande windmolens er kunnen komen, dan werkt het CDA daaraan mee. Wel is van belang wat uit het landelijk onderzoek gaat komen en is aandacht nodig voor de overlast voor omwonenden en het beperken van het zicht op de molens. Het CDA is niet voor nog meer windmolens. GB haalt aan dat de raad bij de Voorlopige verklaring van geen bedenkingen aandacht heeft gevraagd voor de gezondheidsaspecten. Het landelijke onderzoek is daarboven op gekomen; het zou erop uit kunnen komen dat de molens op tenminste 10 x de tiphoogte afstand moeten staan van de woonwijk. Het CDA haalt nog het probleem van voldoende netcapaciteit aan. GB geeft aan dat bij het wegvallen van de molens netcapaciteit vrijvalt. GB vindt dat het een optie is om nu al te besluiten geen windmolens te plaatsen om zo omwonenden niet jaren in onzekerheid te laten. Het CDA herkent de complexiteit en hamert op het belang van draagvlak.

GB legt uit dat de nieuwe aanbesteding van het openbaar vervoer er toe leidt dat de provincie alleen de zgn. dikke lijnen behoudt en gemeenten voor het overige verantwoordelijk worden.

Voor onze gemeente is dat niet zo'n probleem vanwege onze geografie (compact met veel stad, enkele dorpen). Het doelgroepenvervoer vindt voor het grootste deel binnen de gemeentegrenzen plaats en gaat veel naar eenduidige bestemmingen. De gemeente betaalt een groot bedrag voor het doelgroepenvervoer. Het is de moeite om te onderzoeken of een combinatie gemaakt kan worden van een deel van het doelgroepenvervoer met een eigen openbaar vervoersvoorziening. Ook kunnen daarop wijken en bedrijventerreinen worden aangehaakt die nu niet of nauwelijks te bereiken zijn met OV. Het CDA wil daar nog over nadenken. Als uit onderzoek gaat blijken dat zo'n oplossing onderaan de streep even duur is of net iets duurder maar met plussen op andere terreinen (ondernemers geven aan dat ze OV missen op bedrijventerreinen), dan is dat positief.

Het CDA is positief over het hanteren van de Sustainable Development Goals (SDG) als structuur voor een akkoord als het ook wat toevoegt. GB haalt aan dat die structuur meer samenhang aanbrengt, ook voor de ambtelijke organisatie.

Het CDA is het eens met een structurele verhoging van het budget voor het onderhoud van de openbare ruimte en wegen. Wel is het belangrijk dat inwoners betrokken blijven (wijkgericht werken). Het CDA ziet verschillen in straten, wijken en dorpen voor wat betreft eigen inzet van inwoners op het gebied van leefbaarheid.

Het CDA is voor de doorsteek Bredaseweg – Lage Molenpolderweg als tijdelijke oplossing, totdat een integraal plan beschikbaar is. Het CDA zou daarbij in willen zetten op een andere aansluiting op de A27. GB haalt aan dat de verbreding van de A27 in het zuiden wellicht op de lobbyagenda komt in samenhang met de woningbouwambities.

Het CDA vindt het belangrijk dat een visie voor de huidige locatie van het gemeentehuis wordt opgesteld en zou het een mooi streven vinden om de Ridderstraat autoluw te maken.

4. Wethouders

Het CDA begrijpt de optie om voor een vijfde wethouder te gaan. GB haalt aan dat die optie al even speelt, gelet op de vele taken en een goede vertegenwoordiging in de regio.

Afsluitend

Het CDA vond het een prettig gesprek; constructief, duidelijk en een goede sfeer. Alles is besproken. Het CDA is bereid verantwoordelijkheid te nemen.